Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 83 (7644) | Серада, 10 мая 1944 г. | Цана 20 к.

Войскі 4-га Украінскага фронта, пры падтрымцы масіраваных удараў авіяцыі і артылерыі, штурмам авалодалі крэпасцю і важнейшай ваенна-марской базай на Чорным моры—горадам Севастопаль.

Крым поўнасцю вызвален ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў!

Слава гераічнай Чырвонай Арміі!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршалу Совецкага Саюза ВАСІЛЕЎСКАМУ Генералу арміі ТАЛБУХІНУ

Войскі 4-га УКРАІНСКАГА фронта, пры падтрымцы масіраваных удараў авіяцыі і артылерыі, у выніку трохдзённых наступальных баёў прарвалі вельмі ўмацаваную доўгачасовую абарону немцаў, якая складалася з трох палос жалезабетонных абарончых збудаванняў, і некальні гадзін таму назад штурмам авалодалі крэпасцю і важнейшай ваенна-марской базай на Чорным моры — горадам СЕВАСТОПАЛЬ.

Тым самым ліквідаван апошні ачаг супраціўлення немцаў у КРЫМУ, і КРЫМ поўнасцю вызвалены ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

У баях за СЕВАСТОПАЛЬ вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта ЗАХАРАВА, генерал-лейтэнанта КРЭЙЗЕРА, генерал-лейтэнанта МЕЛЬНІКА, генерал-лейтэнанта ЧАНЧЫБАДЗЕ, генерал-лейтэнанта КАЛАМІЕЦ, генерал-маёра ЛАВЯГІНА, генерал-лейтэнанта МІСАН, генерал-маёра НЯВЕРАВА, генерал-маёра КАШАВОГА, генерал-маёра ПРАВАЛАВА, генерал-маёра ЛУЧЫНСКАГА, генерал-маёра РАЖДЗЕСТВЕНСКАГА; артылерысты генерал-палкоўніка артылерыі КРАСНАПЕЎЦАВА, генерал-маёра артылерыі СТРАЛЬБІЦКАГА, генерал-маёра артылерыі ТЕЛЕГІНА, генерал-маёра артылерыі САКОЛЬСКАГА, генерал-маёра артылерыі ТВЯРЭЦКАГА, палкоўніка КОБЗЕВА, палкоўніка ФРАЛОВА; танкісты палкоўніка ПАЦАЛУЕВА, палкоўніка БАРАБАШ, палкоўніка ЖЫДКОВА; лётчыкі маршала авіяцыі ГАЛАВАНАВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ХРУКІНА, генерал-маёра авіяцыі САВІЦКАГА, генерал-маёра авіяцыі ЦЫЛІНА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ЕРМАЧЭНКАВА, генерал-маёра авіяцыі ФЁДАРАВА, генерал-маёра авіяцыі РУБАНАВА, генерал-маёра авіяцыі КУЗНЯЦОВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ТУПІКАВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ЛОГІНАВА, генерал-маёра авіяцыі ВОЛКАВА, генерал-маёра авіяцыі ШЧОТЧЫКАВА, палкоўніка ПРУТКОВА, палкоўніка ГЕЦЬМАН, палкоўніка ЧУЧАВА, палкоўніка ГЕЙБО, палкоўніка ВОЛКАВА, падпалкоўніка КАНАРОВА, палкоўніка КАРЗУНОВА, падпалкоўніка МАНЖОСАВА, падпалкоўніка РАЖДЗЕСТВЕНСКАГА, падпалкоўніка ЛЮБІМАВА; маракі адмірала АКЦЯБРСКАГА, контр-адмірала БАЛТУНОВА, капітана 1 ранга ФІЛІПАВА, капітана 1 ранга САЛАЎЁВА, капітана 2 ранга ПРАЦЭНКА, капітана 2 ранга ДЗЯЧЭНКА; сапёры генерал-маёра інжынерных войск КАЛЕСНІКАВА, палкоўніка ПАЎЛАВА, палкоўніка КАРАЎКА і сувязісты генерал-лейтэнанта войск сувязі КАРАЛЁВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне СЕВАСТОПАЛЯ, прадставіць да прысваення назвы «СЕВАСТОПАЛЬСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 10 мая, у 1 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 4-га Украінскага фронта, якія звалодалі горадам СЕВАСТОПАЛЬ, — дваццаццю чатырма артылерыйскімі залпамі з трохсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне СЕВАСТОПАЛЯ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

**Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.**

10 мая 1944 года.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 9 МАЯ

На працягу 9 мая ў КРЫМУ войскі 4-га УКРАІНСКАГА фронта пры падтрымцы масіраваных удараў авіяцыі і артылерыі працягвалі наступальныя баі супроць нямецка-фашысцкіх войск у раёне СЕВАСТОПАЛЯ.

Зламіўшы ўпорнае супраціўленне праціўніка, нашы войскі ноччу, некальні гадзін таму назад, штурмам авалодалі крэпасцю і важнейшай ваенна-марской базай на Чорным моры — горадам СЕВАСТОПАЛЬ.

Тым самым ліквідаваны апошні ачаг супраціўлення немцаў у Крыму, і Крым поўнасцю ачышчаны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

На другіх участках фронта — без істотных змен.

За 8 мая ў паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі знішчана 48 самалётаў праціўніка.

* * *

УДАРЫ НАШАЙ АВІЯЦЫІ І ТАРПЕДНЫХ КАЦЕРАЎ ПА СУДНАХ ПРАЦІЎНІКА У РАЁНЕ СЕВАСТОПАЛЯ

У ноч на 9 мая вялікія сілы нашай авіяцыі наносілі ўдары па суднах праціўніка ў раёне Севастопаля. Бамбардыроўцы былі падвергнуты транспарты і другія плывучыя сродкі праціўніка, якія знаходзіліся ў бухтах Казач'я, Стралецкая і Камышавая. У выніку бамбардыроўкі ўзнікла звыш 30 пажараў, гарэлі транспарты, прычалы і ваенныя склады. Некалькі ахопленых полымем суднаў узарваліся. Выбухі вялікай сілы нагляадаліся таксама на прычалах і ў раёне складаў.

У адкрытым моры нашымі тарпеднымі кацерамі патоплены два транспарты праціўніка агульным водазмяшчэннем у 7.000 тон.

* * *

БАМБАРДЫРОЎКА НАШАЙ АВІЯЦЫЯЙ ЧЫГУНАЧНАГА ВУЗЛА ТАПА

У ноч на 9 мая наша авіяцыя дальняга дзеяння бамбардыравала скапленні воінскіх эшалонаў праціўніка на чыгуначным вузле Тапа (Эстонія). У выніку бамбардыроўкі адбылося чатыры моцных выбухі. Узнікшымі пажарамі была ахоплена значная частка чыгуначнага вузла. Гарэлі вагоны і платформы з ваеннай маёмасцю і тэхнікай праціўніка.

* * *

НАЛЁТ НАШАЙ АВІЯЦЫІ НА ФІНСКІ ПОРТ КОТКА

8 мая авіяцыя Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота зрабіла налёт на фінскі порт Котка і бамбардыравала караблі праціўніка. У выніку бамбардыроўкі патоплены транспарт водазмяшчэннем у 2.000 тон і тры марскіх кацеры. Пашкоджаны другі транспарт, які стаяў у порце, і прычалы. Апрача таго, у Фінскім заліве прамымі пападаннямі бомб патоплены тральшчык і вартавы карабель праціўніка.

Хойніцкі раён закончыў сяўбу ранніх зернавых

ХОЙНІКІ. (**Па тэлеграфу ад наш. кар.**). Шырока разгортваючы соцыялістычнае спаборніцтва паміж брыгадамі і звеннямі, калгасы раёна дабіліся добрых поспехаў. У сціслыя тэрміны яны правялі сяўбу ранніх зернавых культур. Засеяна 3.330 гектараў ячменю, каля 500 пшаніцы, 1.591—аўсу і іншых культур.

Цяпер у калгасах раёна ў масавым парадку ідзе пасадка бульбы і сяўба проса.

Я. ПІНЧУК.

Датэрмінова фарміруюць і адпраўляюць паязды

КРЫЧАЎ, 9 мая. (БЕЛТА). Добра арганізавана сярод дыспетчарскага апарата Магілеўскага аддзялення спаборніцтва на адно дзяжурства. У змене дзяжурнага па аддзяленню Карпенка актыўна ўдзельнічаюць у спаборніцтве дзяжурны па станцыі Калядок, саставіцель Усацікаў, старшы стрэлачнік Ефіменка, малодшы стрэлачнік Хадыка, машыніст манёўровага паравоза Харлікаў. Змена хутка перапрацоўвае саставы. Яна сфарміравала і адправіла два паязды за 1 гадзіну 50 мінут, замест патрэбных па норме на гэту работу трох гадзін.

Дзяжурны па аддзяленню Тамашэвіч добра арганізаваў спаборніцтва ў змене, дабіўся выдатных паказальнікаў працы. Заданне па выгрузцы яго зменай выканана на 315 процантаў. Усе паязды адпраўлены і праследвалі па расписанню.

Шырыцца спаборніцтва

СВЯЦІЛАВІЧЫ. (**Па тэлефону**). Ва ўсіх калгасах раёна наглядаецца вялікі палітычны і вытворчы ўздым, выкліканы першамайскім загадам Вярхоўнага Галоўнакамандуючага таварыша Сталіна. Высокая ацэнка работы совецкага тыла, дадзеная правадыром народаў, натхніла калгаснае сялянства на новыя працоўныя подвігі, на паспяховае завяршэнне веснавой сяўбы.

Хізаўскі сельсовет—адзін з перадавых у раёне. Днямі за паспяховае праведзенне сяўбы і правільную арганізацыю працы ў калгасах яму ўручан пераходны Чырвоны Сцяг райкома КП(б)Б і райвыканкома.

Калгасы «Гарадок» і «Зара комуны», датэрмінова закончыўшы сяўбу ранніх зернавых культур, у парадку ўзаемадапамогі ўзялі шэфства над калгасамі «Комуніст» і «Чырвоная змена». Цяпер усе яны завяршылі сяўбу зернавых культур і прыступілі да пасадкі бульбы.

З кожным днём у калгасах раёна шырыцца соцыялістычнае спаборніцтва.

Падпіска на пазыку ў вызваленых раёнах рэспублікі

БОЛЬШ 70 МІЛЬЁНАЎ У ПАЗЫКУ РОДНАЙ ДЗЯРЖАВЕ ПАДПІСКА ПРАЦЯГВАЕЦЦА.

На 9 мая сума падпіскі на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку сярод працоўных вызваленых раёнаў Беларусі дасягнула 70 мільёнаў 886 тысяч рублёў, што складае 100,1 процанта намечанай сумы.

Калгаснае сялянства падпісалася на 31 мільён 258 тысяч рублёў.

У Палескай вобласці падпіска на пазыку сярод калгаснікаў складае 150 процантаў намечанай сумы.

У Гомельскай вобласці — 151,5 процанта.

У г. Гомелі сума падпіскі складае 16 мільёнаў 723 тысячы рублёў, ці 170 процантаў намечанай сумы.

Хатнія гаспадыні г. Гомеля падпісаліся на пазыку на 296 тысяч рублёў і ўнеслі наяўнымі 223 тысячы рублёў.

Поспех новай ваеннай пазыкі—лепшая падзяка Чырвонай Арміі-вызваліцельніцы

Наблізім час перамогі

Сход, прысвечаны выпуску новай пазыкі, на Новабеліцкім мясакамбінаце. Выступае майстар тав. Пашкевіч, інвалід Айчыннай вайны. Ён гаворыць:

— Я ўдзельнічаў у двух войнах і ведаю, якое вялікае значэнне мае забеспячэнне фронта зброяй. Трэцяя Дзяржаўная Ваенная Пазыка будзе садзейнічаць далейшаму ўмацаванню нашай абараназдольнасці, нашаму наступальнаму парыву. Мы ўсе, як адзін, прымем удзел у рэалізацыі пазыкі. Я атрымліваю 450 рублёў, а падпісваюся на 1.000 руб.

* * *

Большасць арганізацый Новабеліцкага раёна г. Гомеля даюць у пазыку дзяржаве 130—140 процантаў месячнага аклада. 41 арганізацыя поўнасцю закончыла падпіску на пазыку 4 мая праз дзве гадзіны пасля абвяшчэння пастановы ўрада аб выпуску новай пазыкі.

Уносяць наяўнымі

Велізарным поспехам карыстаецца сярод працоўных вызваленых раёнаў Совецкай Беларусі Трэцяя Дзяржаўная Ваенная Пазыка. Не адстаюць у рэалізацыі пазыкі і працоўныя Гомельскай вобласці.

Па даных на 9 мая працоўныя вобласці падпісаліся на пазыку на 35.223.000 рублёў. Многія калгаснікі ўносяць грошы па пазыцы наяўнымі.

Працоўныя вызваленых сельсоветаў Жлобінскага раёна, Гомельскай вобласці, падпісаліся на пазыку на 474.000 рублёў. Наяўнымі паступілі ўжо дзесяткі тысяч рублёў.

Калгаснікі Кармянскага раёна далі ў пазыку дзяржаве 626.000 рублёў, з гэтай сумы 234.000 рублёў яны ўжо ўнеслі ў ашчадныя касы. Не адсталі і калгаснікі Будакашалёўскага раёна. Тут паступіла наяўнымі 170.000 рублёў. А ўсяго па вобласці ў ашчадныя касы прынята ад грамадзян за абліганцыі пазыкі 1.761.000 рублёў. З гэтай лічбы 1.243.000 рублёў паступіла ад калгаснікаў вобласці.

Расце падпіска, растуць паступленні наяўных грошай.

А. БЕЛЯЦКІ,
начальнік Гомельскага абласнога кіраўніцтва ашчадных кас.

Высокая актыўнасць

На сходзе калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі імені Суворава, Гомельскага раёна, выступіла калгасніца Ольга Буднікава. Яна сказала:

— Для нас, калгасніц і калгаснікаў, новая пазыка з'яўляецца каштоўнейшым укладам у справу аднаўлення калгаснай гаспадаркі. Я першая падпісваюся на пазыку і ўношу наяўнымі 500 рублёў. Няхай нашы працоўныя рублі пойдуць на пабудову танкаў, самалётаў і бронемашын, якія лавінай абрушацца на заклятых ворагаў.

Актыўна прайшла падпіска і ў калгасе імені Молатава. Калгаснікі падпісаліся на пазыку на 154.000 рублёў.

ЗА ДЗВЕ ГАДЗІНЫ ЗАКОНЧЫЛІ ПАДПІСКУ

На двух з палавінай-месячны аклад падпісаўся на новую пазыку работнік гомельскага млына тав. Морус. Яго прыкладу паследвалі рабочыя тт. Фурсаў, Харкевіч і іншыя.

Праз дзве гадзіны пасля праслухання па радыё пастановы аб выпуску пазыкі была закончана падпіска сярод работнікаў райпромкамбіната. Сума падпіскі склала 18.115 рублёў.

ПАДПІСКА ПРАЦЯГВАЕЦЦА

ХОЙНІКІ. **(Ад спецкар.).** Натхнёныя першамайскім загадам таварыша Сталіна, палка вітаючы пастанову ўрада аб выпуску новай пазыкі, працоўныя Хойніцкага раёна з вялікім патрыятычным уздымам аддаюць свае зберажэнні ў пазыку дзяржаве. На працягу 20 гадзін пасля выпуску закона аб новай пазыцы рабочыя і служачыя падпісаліся на 487 тысяч рублёў, калгаснікі — на 770 тысяч. Совецкія патрыёты ўнеслі наяўнымі 170 тысяч руб.

Падпіска працягваецца.

ХРОНІКА ПАДПІСКІ

На 167 процантаў месячнага аклада падпісаліся на пазыку работнікі Наркамата аўтамабільнага транспарта БССР, на 127 процантаў—работнікі Дзяржплана БССР. Тав. Шылонкіна падпісалася на 2.250 рублёў, тав. Хожан — на 1.500 рублёў.

Шофер тлушчакамбіната тав. Шуканаў падпісаўся на пазыку на 1.000 рублёў пры зарплаце ў 500 рублёў. Падпіска на пазыку прайшла на камбінаце дружна і паспяхова. Калектыў падпісаўся на 145 процантаў месячнага аклада.

Калгаснікі калгаса «КІМ», Хойніцкага раёна, Палескай вобласці, заключылі соцдагавор на лепшае правядзенне веснавой сяўбы з членамі сельгасарцелі «Пралетарый».

На здымку: Старшыня калгаса «КІМ» І. Бельскі (злева) знаёміць старшыню калгаса «Пралетарый» тав. П. М. Стальманава з ходам палявых работ.

Фото **В. Лупейка.**

Загад правадыра — праграма нашых дзеянняў

З вялікім захапленнем сустрэў калектыў чыгуначнікаў станцыі Нова-Беліца першамайскі загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна.

Словы правадыра аб неабходнасці напружання сіл для заваёвы блізкай цяпер перамогі выклікалі новую хвалю вытворчага ўздыму сярод чыгуначнікаў.

На агульным сходзе, прысвечаным загаду таварыша Сталіна, рабочыя ў сваіх выступленнях заявілі: — загад вялікага правадыра — праграма нашай барацьбы. Трэба працаваць з падвоенай энергіяй, каб наблізіць час канчатковай перамогі над ворагам.

Выступіўшы на сходзе састаўцель паяздоў тав. Дубінін сказаў:

— Мы нядрэнна дапамагалі Чырвонай Арміі граміць гітлераўскіх няголнікаў. Яшчэ лепш будзем дапамагаць Чырвонай Арміі цяпер, каб хутчэй дабіць параненага фашысцкага звера ў яго ўласнай бярлозе.

Тав. Дубінін прапанаваў уключыцца ў соцыялістычнае спаборніцтва, каб да ўсесаюзнага дня чыгуначніка выйсці на першае месца. Яго прапанова гарача падтрымана ўдзельнікамі схода.

Грузчык тав. Коган, стрэлачнік тав. Зяленін і другія заклікалі рабочых павысіць прадукцыйнасць працы. Рабочыя тут-жа ўзялі на сябе соцыялістычныя абавязацельствы. Тав. Зяленін абавязаўся па-ваеннаму выконваць усе загады кіраўнікоў чыгункі, стрэлку трымаць у выдатным становішчы, перадаваць вопыт работы маладым рабочым.

Партыйная арганізацыя станцыі Нова-Беліца арганізавала глыбокае вывучэнне загада таварыша Сталіна сярод рабочых усіх участкаў і змен. Агітатар член партыі тав. Стальмашонак штодзённа праводзіць гутаркі з работнікамі вакзала, якія для лепшага абслугоўвання пасажыраў арганізавалі пасадачныя брыгады з перонных кантралёраў, палепшылі абслугоўванне раненых байцоў і камандзіраў, сочаць за санітарным становішчам пасажырскіх паяздоў.

Начальнік лятучкі тав. Паўленка і брыгадзір тав. Лысенкаў для мабілізацыі мясцовых рэсурсаў на патрэбы чыгуначнай гаспадаркі арганізавалі рабочых на збор лому. Да 4 мая сабрана ўжо 20 накладак, 150 кастылёў і некалькі рэяк.

Выказваючы сваю адданасць Радзіме і жадаючы дапамагчы Чырвонай Арміі ў хутчэйшым разгроме нямецкіх акупантаў, калектыў рабочых і служачых чыгункі дружна падпісаўся на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку на 100.230 рублёў, пры месячным фондзе зарплаты ў 76.599 рублёў.

(Наш кар.).

Аднаўленыя школы

За час нямецкай акупацыі на тэрыторыі Гомельскага сельскага раёна не засталося ніводнай школы — усе яны былі разбураны немцамі. Маёмасць знішчана, разграблена. Толькі па адной Дуяпаўскай школе страты, прычыненыя гітлераўскімі разбойнікамі, складаюць—182.752 рублі.

Пасля выгнання нямецкіх акупантаў за кароткі час была аднаўлена 51 школа, з колькасцю вучняў 5.437.

У аднаўленні школ нам дапамаглі вайсковыя часці, бацькі вучняў і самі вучні. Напрыклад, Волатаўскую школу поўнасцю адрамантавалі чырвонаармейцы. Па ініцыятыве бацькоў у Ціпенскай школе кожны вучань унёс па 100 рублёў на аднаўленне школы. У Краснянскай школе старэйшыя вучні самі бялілі сцены, пілілі і калолі дровы, упрыгожвалі класы.

Заняткі ва ўсіх школах раёна пачаліся своечасова. Працуюць школы бесперабойна, наведванне добрае. Узмацнілася дысцыпліна, узняўся аўтарытэт настаўніка. Нягледзячы на тое, што школы не поўнасцю забяспечаны дапаможнікамі і пісьмовымі прыладамі, ацэнкі вучняў узрастаюць.

Вось, што піша грамадскі інспектар тав. Гіль, які правёў абследванне некаторых школ: «Заліпская школа мэбляю забяспечана поўнасцю, у класах бездакорная чыстата, тэмпература нармальная. У класах—лозунгі, плакаты, партрэты таварыша Сталіна. Вывешаны расклад урокаў, спісы дзяжурства вучняў, вынікі агляду сантроек. Дысцыпліна выдатная, наведванне заняткаў добрае. З 101 дзіцяці школу наведваюць 99. Усе настаўнікі маюць галавыя рабочыя планы, да ўрокаў падрыхтаваны, заняткі праводзяць метадычна правільна, жыва і цікава. Сшыткі вучняў акуратныя, чыстыя, почарк правільны, адказы ўпэўненыя і дакладныя».

Для палепшання якасці выкладання райана арганізаваў 9 метадычных аб'яднанняў. На парадах гэтых аб'яднанняў настаўнікі абгаварваюць адзін з прадметаў.

З лепшых настаўнікаў раёна вылучаны грамадскія інспектары; яны абследуюць школы, уносяць каштоўныя прапановы, накіраваныя да палепшання якасці вучобы. Напрыклад, пасля абследвання Заліпскай школы грамадскі інспектар прапанаваў на ўроках граматыкі практыкаваць развіццё мовы вучняў шляхам прыдумвання імі сказаў і іншых прыкладаў. Пры рашэнні задач ужываць дапаможны наглядны матэрыял.

Настаўнікі школ ўдзельнічаюць у гаспадарча-палітычным жыцці сельсоветаў, калгасаў—яны працуюць агітатарамі, дапамагаюць у зборы насення, правядзенні веснавой сяўбы, працуюць у хатах-чытальнях, арганізуюць мастацкую самадзейнасць. Вялікім аўтарытэтам сярод насельніцтва карыстаюцца загадчыкі школ П. В. Гіль (Краснянскі сельсовет) і Н. Ф. Зборамірскі (Волатаўскі сельсовет).

За апошні час ва ўсіх школах вылучаны піонерработнікі. Значна палепшылася грамадская праца ў школах — працуюць абаронныя гурткі, гурткі мастацкай самадзейнасці. Ёсць школьныя і класныя насценгазеты. Напрыклад, у Краснянскай школе працуюць харавы і літаратурны гурткі, была арганізавана навагодняя ёлка, праведзен вечар, прысвечаны памяці В. І. Леніна. Вучні ўнеслі 3.000 рублёў на пабудову танкавай калоны. Сабралі пасуду і прадукты для ваеннага шпіталя. Паслалі 105 падарункаў гераічным абаронцам Радзімы.

І. П. ТАРАСЕВІЧ,
інспектар райана.

Гомельскі сельскі раён.

Пушчан цагельны завод

6 мая цагельны завод № 5 (дырэктар тав. Дзерышаў) выдаў першую партыю цэглы-сырца. На фармоўцы цэглы працуе жаночая брыгада тав. Нетылькінай. Усе члены гэтай брыгады выконваюць дзённыя заданні на 120—130 процантаў. За першы дзень работы было выдана 2.650 штук цэглы, уся добрай якасці.

Разам з фармоўкай рыхтуецца да пуску гофманская печ. Калектыў завода ўзяў на сябе абавязацельства пачаць абпальванне цэглы не пазней 10 мая з расліком выпуску гатовай прадукцыі 16 мая.

Натхнёны першамайскім загадам таварыша Сталіна, калектыў завода прымае ўсе захады да павышэння тэмпаў вытворчасці. Выдатна працуе стары вопытны майстар тав. Грышанаў, які мае вытворчы стаж 43 годы, механік тав. Рудзянкоў, які са сваім малалікім штатам слесараў і галоўным чынам вучняў здолеў за кароткі час зрабіць усё неабходнае для пуску завода.

Інжынер Б. ПЯТРОЎ.

Падпісанне пагаднення паміж Урадам Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Урадам Чэхаславацкай Рэспублікі аб адносінах паміж Совецкім Галоўнакамандуючым і Чэхаславацкай Адміністрацыяй пасля ўступлення совецкіх войск на тэрыторыю Чэхаславакіі

8 мая 1944 года ў Лондане падпісана «Пагадненне аб адносінах паміж Совецкім Галоўнакамандуючым і Чэхаславацкай Адміністрацыяй пасля ўступлення совецкіх войск на тэрыторыю Чэхаславакіі».

Пагадненне падпісана па ўпаўнаважанню Ўрада СССР паслом СССР пры Ураду Чэхаславацкай Рэспублікі В. З. Лебедзевым і па ўпаўнаважанню Урада Чэхаславацкай Рэспублікі выконваючым абавязкі міністра замежных спраў Чэхаславацкай Рэспублікі дзяржаўным міністрам панам Г. Рыпка.

Тэкст пагаднення друкуецца ніжэй.

Пагадненне аб адносінах паміж Совецкім Галоўнакамандуючым і Чэхаславацкай Адміністрацыяй пасля ўступлення совецкіх войск на тэрыторыю Чэхаславакіі

Урад Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік і Урад Чэхаславацкай Рэспублікі, жадаючы, каб адносіны паміж Совецкім Галоўнакамандуючым і Чэхаславацкай Адміністрацыяй на тэрыторыі Чэхаславацкай Рэспублікі пасля ўступлення совецкіх войск на тэрыторыю Чэхаславакіі былі вырашачы ў духу дружбы і саюза, які існуе паміж абодвума краінамі, згадніліся на ніжэйнаступным:

1. Пасля ўступлення ў выніку ваенных аперацый совецкіх (саюзніцкіх) войск на тэрыторыю Чэхаславакіі, вярхоўная ўлада і адказнасць ва ўсіх справах, якія датычацца да вядзення вайны, будзе знаходзіцца ў зоне ваенных аперацый на час, неабходны для ажыццяўлення гэтых аперацый, у руках Галоўнакамандуючага совецкімі (саюзніцкімі) войскамі.

2. Для вызваленай тэрыторыі будзе прызначан чэхаславацкі ўрадавы ўпаўнаважаны, абавязкам якога будзе:

а) ствараць і кіраваць, згодна чэхаславацкіх законаў, адміністрацыяй на тэрыторыі, ачышчанай ад праціўніка;

б) аднавіць чэхаславацкія ваенныя сілы;

в) забяспечыць актыўнае садзейнічанне чэхаславацкай адміністрацыі Совецкаму (саюзнаму) Галоўнакамандуючаму, а менавіта: даваць мясцовым уладам адпаведныя ўказанні, зыходзячы з патрэб і жадання Совецкага (саюзнага) Галоўнакамандуючага.

3. Чэхаславацкія воінскія часці, якія знаходзяцца ў момант уступлення совецкіх (саюзніцкіх) армій на чэхаславацкую тэрыторыю ў іх складзе, будуць неадкладна выкарыстаны на чэхаславацкай тэрыторыі.

4. Для забеспячэння сувязі паміж Совецкім (саюзным) Галоўнакамандуючым і Чэхаславацкім урадавым упаўнаважаным пры Совецкім (саюзным) Галоўнакамандуючым будзе прызначана чэхаславацкая ваенная місія.

5. У зонах, якія знаходзяцца пад вярхоўнай уладай Совецкага (саюзнага) Галоўнакамандуючага, чэхаславацкія ўрадавыя органы на вызваленай тэрыторыі будуць падтрымліваць сувязь з Совецкім (саюзным) Галоўнакамандуючым праз чэхаславацкага ўрадавага ўпаўнаважанага.

6. Як толькі якая-небудзь частка вызваленай тэрыторыі перастала з'яўляцца зонай непасрэдных ваенных аперацый, Чэхаславацкі Урад поўнасцю бярэ ў свае рукі ўладу кіравання грамадскімі справамі і будзе аказваць Совецкаму (саюзнаму) Галоўнакамандуючаму праз свае грамадзянскія і ваенныя органы ўсебаковае садзейнічанне і дапамогу.

7. Усе асобы, якія належаць да совецкіх (саюзніцкіх) войск на тэрыторыі Чэхаславакіі, будуць падпарадкавацца юрысдыкцыі Совецкага (саюзнага) Галоўнакамандуючага. Усе асобы, якія належаць да чэхаславацкіх ваенных сіл, будуць падпарадкавацца чэхаславацкай юрысдыкцыі. Гэтай юрысдыкцыі будзе падпарадкавацца таксама і грамадзянскае насельніцтва на Чэхаславацкай тэрыторыі, нават у тых выпадках, калі гэта датычыцца злачынстваў, учыненых супроць совецкіх (саюзніцкіх) войск, за выключэннем злачынстваў, учыненых у зоне ваенных аперацый, якія належаць юрысдыкцыі Совецкага (саюзнага) Галоўнакамандуючага. У спрэчных выпадках пытанне будзе вырашана ваенным пагадненнем паміж Совецкім (саюзным) Галоўнакамандуючым і Чэхаславацкім урадавым упаўнаважаным.

8. Адносна фінансавых пытанняў, якія датычацца ўступлення совецкіх (саюзніцкіх) войск на чэхаславацкую тэрыторыю, будзе дасягнута асобнае пагадненне.

9. Гэта пагадненне ўступае ў сілу неадкладна пасля яго падпісання. Пагадненне складзена ў двух экземплярах, кожны на рускай і чэхаславацкай мовах. Абодвы тэксты маюць аднолькавую сілу.

Лондан, 8 мая 1944 года.

По ўпаўнаважанню Урада Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік Надзвычайны і Паўнамоцны пасол Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік пры Ураду Чэхаславацкай Рэспублікі В. ЛЕБЕДЗЕЎ.

Па ўпаўнаважанню Урада Чэхаславацкай Рэспублікі Выконваючы абавязкі Міністра Замежных Спраў Чэхаславацкай Рэспублікі Дзяржаўны Міністр Г. РЫПКА.

Перадавікі сяўбы — на абласной Дошцы Пачота

МОЗЫР, 9 мая. (БЕЛТА). За паспяховае правядзенне ў сціслыя тэрміны веснавой сяўбы ранніх яравых культур пры захаванні высокай агратэхнікі на абласную Дошку Пачота занесена 12 калгасаў і рад перадавікоў сельскай гаспадаркі вобласці.

Калгас «Новы шлях», які першым у Дамапавіцкім раёне закончыў сяўбу ранніх каласавых, прыступіў да сяўбы тэхнічных культур і гародніны. Тут шырока разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай.

На Дошку Пачота занесен калгас «Беларуская вёска», гэтага-ж раёна.

За добрую работу і перавыкананне норм выпрацоўкі занесен на Дошку Пачота араты калгаса «Большэвік», Камарынскага раёна, І. Т. Майсеенка.

На Дошку Пачота занесены трактарысты Рудакоўскай МТС Ярмосін, Дрончанка, Мінчук, Пашук і брыгада, дзе брыгадзірам тав. Назарэнка.

Час праходзіць, а трактары стаяць

ЦЕРАХОЎКА. **(Наш кар.).** У перадавым калгасе «Церахоўка» пачаліся ўжо палявыя работы, калі прыбыў трактар. Праўленне калгаса неадкладна вызначыла людзей для абслугоўвання трактарыстаў. Усе спадзяваліся на вялікую дапамогу МТС у правядзенні веснавых работ, але хутка расчараваліся. Трактар зрабіў адзін, другі круг і стаў. Пачаўся рамонт. І так кожны дзень.

— Мы яшчэ нявопытныя,— гаворыць трактарыстка тав. Палонская. —А механікі ў нас не бываюць.

З-за розных тэхнічных непаладак трактар увесь час прастайвае. Узаралі не больш трох гектараў.

Гэта ў перадавым калгасе, які знаходзіцца ў поўкілометры ад канторы МТС. Яшчэ горш у калгасах, размешчаных далей ад МТС. Другая трактарная брыгада —Сцяпана Цуранава абслугоўвае калгасы «Большэвік», «Высокі хутар», «Добрая воля», Уцеўскага сельсовета. За ўвесь час палявых работ тут двума трактарамі ўзарана толькі... чатыры гектары.

Так ва ўсіх дзевяці трактарных брыгадах, якія выехалі ў поле. Усім трактарным паркам МТС узарана не больш 100 гектараў. Дырэктар Церахоўскай МТС Васіль Жыгалкін тлумачыць гэта адсутнасцю змазачных матэрыялаў, але вінаваты ў гэтым перш за ўсё ён сам. Жыгалкін не праявіў належнай энергіі, каб завезці змазачныя з базы.

Прычына ганебнага адставання МТС крыецца ў безадказнасці, якую тав. Жыгалкін культывіруе і насаджае ў МТС. Паехаўшы за трактарамі, т. Жыгалкін заняўся асабістымі справамі, не цікавіўся падборам трактараў. І толькі ў Церахоўцы ён спахваціўся, што многія трактары неўкамплектаваныя, 11 з іх і зараз стаяць на сядзібе МТС.

Спецыялісты МТС адседжваюцца ў канторы. Механікі Захар Кавалёў і Пётр Булычаў не ведаюць дарогі ў калгасы. Яны яшчэ не пабылі ні ў адной трактарнай брыгадзе.

Сярод трактарыстаў і трактарыстак МТС адсутнічае соцыялістычнае спаборніцтва і масава-растлумачальная работа. Ні ў адной трактарнай брыгадзе не праводзяцца гутаркі, не выходзяць баявыя лісткі. Многія трактарысты скардзяцца на тое, што з пачатку палявых работ яны пазбаўлены газет.

Аб рабоце Церахоўскай МТС двойчы слухалі на паседжанні райкома партыі. Вынесены добрыя пастановы, але дырэктар МТС Жыгалкін нічога не зрабіў, каб выканаць пастанову райкома. Ён безадказна адносіцца да сваёй работы.

В. ПЫЖКОЎ.

У ДАПАМОГУ ГАРОДНІКАМ

ЯК ВЫРОШЧВАЦЬ БУЛЬБУ

Кожны рабочы і служачы можа атрымаць на сваім індывідуальным гародзе высокі ўраджай бульбы. Для гэтага перш за ўсё трэба высокаякасна яе пасадзіць.

Пасадку бульбы можна рабіць многімі спосабамі: цэлымі клубнямі, вярхушкамі, парасткамі, сцяблямі, вочкамі.

Пасадка цэлымі клубнямі. Для пасадкі бяруць клубні вагай у 40—60 грамаў кожны. Такіх клубняў у адным кілограме налічваецца 18—25 штук. Гэтай колькасцю можна засадзіць 6—8 пагонных метраў. Пры недахопе буйных клубняў можна браць для пасадкі дробныя клубні, вагай у 20—25 грамаў, якіх у адным кілограме бывае 40—50 штук і хапае на 10—15 пагонных метраў пасадкі.

У дзень пасадкі буйныя клубні разразаюць на часткі з такім разлікам, каб на кожнай частцы былі 1—2 парасткі. Кожная частка клубня павінна быць па велічыні не менш ляснога арэха. Чым буйней клубень і чым на ім больш парасткаў, тым больш атрымліваецца нарэзаных частак.

Пасадка вярхушкамі клубняў. Пры добрай падрыхтоўцы глебы правільна зрэзаныя на працягу зімы і вясной вярхушкі клубняў даюць больш высокі ўраджай, чым цэлыя дробныя клубні.

Вярхушкі зразаюць з буйных (вагаю звыш 40—50 грамаў) здаровых і непашкоджаных клубняў бульбы. Іх трэба зразаць так, каб пад вочкамі было не менш поўсантыметра мякаці. Вага кожнай вярхушкі павінна быць ад 7 да 15 грамаў. Зрэзаныя такім чынам вярхушкі трымаюць 3—4 дні ў пакоі, каб яны абсохлі, затым пераносяць у больш халоднае памяшканне, дзе трымаюць іх да пасадкі пластам у 5—6 сантыметраў. Для лепшага захоўвання іх перасыпаюць чыстым прамытым пяском. За 15—20 дзён да пасадкі вярхушкі кладуць на яравізацыю.

Пасадка парасткамі. Для пасадкі можна карыстацца парасткамі бульбы, якія з наступленнем вясны звычайна паяўляюцца на клубнях у бульбахавальніках. Так як бульба захоўваецца ў цемры, то парасткі яе атрымліваюцца светлыя і доўгія, да 10—15 сантыметраў, а то і больш. Такія парасткі перад самай пасадкай трэба асцярожна адламаць ад клубня і неадкладна высаджваць, каб яны не засохлі. Пры гэтым кароткія парасткі, даўжынёй у 5—6 сантыметраў, высаджваюцца цалкам, а больш доўгія разразаюць на часткі, даўжынёй таксама ў 5—6 сантыметраў, але так, каб у кожнай частцы парастка былі 1—2 вочкі.

Пасадка сцяблямі. Пры недахопе насеннай бульбы яе можна садзіць асобнымі сцяблямі, асцярожна адарванымі ад узышоўшых цэлых клубняў. Для гэтага на адной частцы гарода высаджваюць яравізаваныя клубні. Калі ўсходы ад гэтых клубняў дасягнуць вышыні 8—10 сантыметраў, тады ад кожнага кусціка асцярожна адрываюць 1—2 сцяблы разам з карэнчыкам. 1—2 сцяблы пакідаюць расці на сваім месцы. Адарваныя-ж сцяблы высаджваюць на новым месцы гарода. Такую перасадку трэба рабіць у вільготную глебу, у пахмурнае надвор'е і лепш пасля дажджу.

Пасадка расадай і вочкамі. Пры неабходнасці самага эканомнага скарыстання бульбы на харчовыя мэты можна абыходзіцца выразкай з клубняў толькі вочак з невялічкімі кавалачкамі мякаці вагай у адзін-паўтары грамы. З клубня вагай у 60—80 грамаў можна атрымаць 8—10 вочак з мякаццю агульнай вагай каля 10—15 грамаў. Астатняя частка клубня (50—65 грамаў) можа быць скарыстана для харчавання.

Выразка вочак робіцца конусападобна. Выразаныя вочкі неадкладна высаджваюць у невялічкія скрынкі, якія затым ставяць на вакно.

Калі з'явяцца ўсходы, парасткі прысыпаюць 2—3 разы зямлёй для павелічэння карэнчыкаў. У хатніх умовах расада бывае гатова да пасадкі за 25—30 дзён, а ў рассадніку каля дому—за 30—40 дзён.

Пры перасадцы на гарод вяршынку парастка пакідаюць над паверхняй глебы на 2—3 сантыметры, а адлегласць між раслінамі ў радку павінна быць у 20—25 сантыметраў. Пры пасадцы бульбы такім спосабам на 100 квадратовых метраў гарода патрабуецца прыкладна 4—6 кілограмаў насення, замест 45 кілограмаў пры пасадцы клубнямі.

Карыстаючыся адным з вышэй прыведзеных спосабаў пасадкі бульбы, кожны рабочы і служачы заўсёды можа пасадзіць на сваім індывідуальным гародзе гэту каштоўнейшую харчовую расліну і забяспечыць сваю сям'ю ў дастатковай колькасці бульбай.

К. ХАБЕНКА.

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

АДНАЎЛЕННЕ ВАРАШЫЛАЎГРАДСКАГА ПАРАВОЗАБУДАЎНІЧАГА ЗАВОДА

Асобная будаўніча-мантажная часць Наркамбуда «Донбасцяжбуд» аднавіла і здала ў эксплаатацыю першую чаргу чыгуналіцейнага і сталеліцейнага цэхаў Варашылаўградскага паравозабудаўнічага завода імені Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Мартэнаўская печ № 9 выдала першую плаўку сталі. Адначасова скончана аднаўленне першай чаргі заводскай цеплаэлектрацэнтралі і зроблена апрабаванне турбіны.

У ХАРКАВЕ АДНОЎЛЕНА АТС

Выдатны першамайскі падарунак прыпаднеслі харкаўчанам сувязісты: адноўлена і пушчана першая чарга Харкаўскай аўтаматычнай тэлефоннай станцыі на 4.000 нумароў.

У бягучым годзе Харкаў атрымае яшчэ 2.000 нумароў аўтаматычнай тэлефоннай станцыі.

УРУЧЭННЕ ЎЗНАГАРОД ПАРТЫЗАНАМ

Сакратар Ленінградскага абкома ВКП(б) тав. Нікіцін уручыў ордэны і медалі вялікай групе партызан, якія знаходзяцца па вылячэнні ў Н-скім шпіталі. Сярод атрымаўшых узнагароды —камісар партызанскага атрада сакратар Дноўскага райкома ВКП(б) тав. Цімохін, якому ўручан ордэн Багдана Хмельніцкага I ступені. Гэта пятая ўзнагарода, якую атрымаў Цімохін.

Ордэны і медалі атрымалі звыш 30 параненых партызан, а таксама група медыцынскіх работнікаў шпіталя.

НА ПАЛЯХ УКРАІНЫ

Вызваленыя раёны Украіны завяршаюць план сяўбы зернавых. У Запарожскай, Сталінскай, Днепрапятроўскай, Кіеўскай, Палтаўскай і Сумскай абласцях засеяна каласавымі звыш плана 218.000 гектараў.

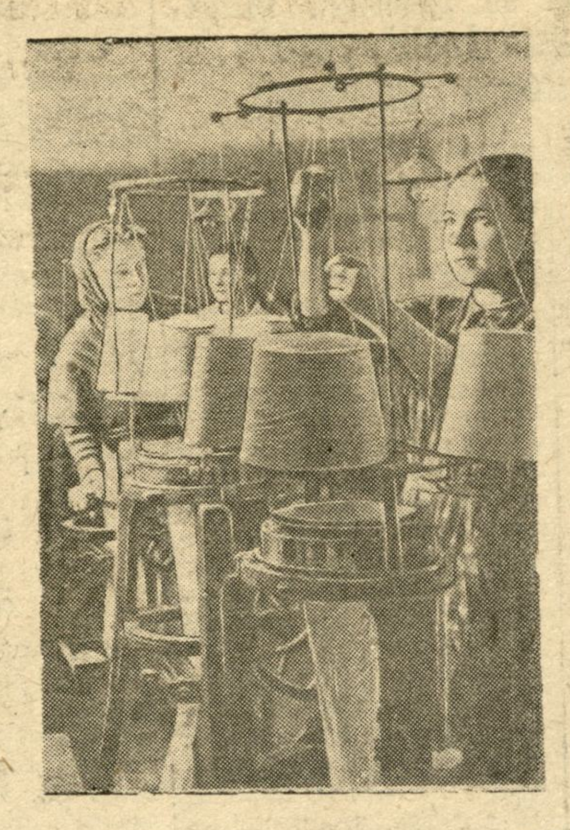
Соўгасы Украіны перавыканалі дзяржаўны план сяўбы зернавых каласавых. Засеяна звыш задання больш 4.000 гектараў.

ПУШЧАНА НОВАЯ ГІДРАСТАНЦЫЯ

На рацэ Бальшая Алмаацінка будуюцца 6 гідрастанцый. У перадмайскія дні ў эксплаатацыю здана першая станцыя магутнасцю 840 кіловат.

Будаўнікі апрача асноўных будынкаў пабудавалі напорны басейн, трубаправод даўжынёй 406 метраў, дыяметрам 1,2 метра.

Працоўныя горада Алма-Ата атрымалі дадатковую электраэнергію.

Адноўлена і пушчана ў эксплаатацыю Кіеўская ткацка-трыкатажная фабрыка.

НА ЗДЫМКУ: група маладых работніц, якія асвоілі спецыяльнасць трыкатажніц і перавыконваюць свае вытворчыя заданні.

Фото П. Тарасава.

ТРАЛЕЙБУСНЫ РУХ У ГОРАДЗЕ СТАЛІНА

Сталіна Данбаса паступова набывае свой даваенны выгляд. Першага мая па вуліцы Арцёма —цэнтральнай магістралі горада — пайшлі тралейбусныя вагоны.

АДКРЫЛАСЯ НАВІГАЦЫЯ НА КАНАЛЕ МАСКВА—ВОЛГА

Першага мая на канале Масква—Волга адкрылася навігацыя.

Хімкінскі вакзал капітальна адрамантаван. Адкрыты камфартабельныя пакоі адпачынку і зал чакання, рэстаран, пошта і тэлеграф, дзіцячы пакой, цырульня, рамонтныя майстэрні.

У 6 гадзін раніцы над вакзалам узняўся вымпел у адзнаку адкрыцця навігацыі. У 14 гадзін пасажырскі параход «Совецкая рэспубліка» адправіўся хуткім рэйсам у Молатаў.

Маладыя патрыёты вывучаюць ваенную справу

Два педагагічныя вучылішчы, тры школы фабрычна-заводскага навучання, 17 сярэдніх школ, 89 няпоўных сярэдніх і 407 пачатковых школ адноўлены ў Магілеўскай вобласці. У большасці адноўленых школ ідзе вывучэнне ваенна-фізкультурнай справы.

У школах вобласці арганізавана 4 ваенныя кабінеты, 9 ваенных куткоў, 3 стралковыя ціры, 16 штурмавых спартыўных палос, абсталяван адзін спартыўны зал. Ствараюцца ваенныя гурткі. У Мсціслаўскім раёне рыхтуюцца да здачы норм «Гатоў да санітарнай абароны» 250 вучняў, у Крычаўскім раёне 170 вучняў ужо здалі гэтыя нормы.

Каля 5.000 вучняў вобласці прынялі ўдзел у масавых пешых паходах і спаборніцтвах. Толькі ў Хоцімску прынялі ўдзел у гэтых спаборніцтвах 740 вучняў.

Комсамольцы актыўна ўдзельнічаюць у працы Асоавіяхіма. З ліку комсамольцаў падрыхтаваны 32 інструктары па размініраванню і 396 байцоў-размінёраў. У Мсціслаўскім раёне рыхтуецца 18 інструктараў па размініраванню.

Комсамольцы збіраюць трафейную зброю. У Касцюковіцкім раёне сабрана ўжо 40 вінтовак, а таксама мінамёты, аўтаматы.

Многія комсамолкі сталі донарамі і даюць сваю кроў для выратавання жыцця параненых воінаў.

Калгасны сад

Сотні тысяч рублёў прыбытку прыносіў да вайны калгасны сад сельгасарцелі «Праўда», Гомельскага раёна. За час панавання немцаў сад быў запушчан, часткова высечан.

Пасля аднаўлення сельгасарцелі калгаснікі ўзяліся за прывядзенне ў парадак сада. Яны стварылі спецыяльную брыгаду, якой кіруе вопытны садавод тав. Рублеўскі.

Брыгада прывяла ў парадак 34 гектары сада. Сад ачышчан ад смецця, на дрэвах зроблена абрэзка сухіх галінак, вакол іх узрыхлена глеба, з дрэў зняты вусені. Калгаснікі змагаюцца за атрыманне ў гэтым годзе высокага ўраджаю садавіны.

К. КАВАЛЁЎ.

Патрыятычны ўчынак трактарыста Назарчука

ЕЛЬСК, 9 мая. (БЕЛТА). Да вайны тав. Назарчук лічыўся адным з лепшых трактарыстаў мясцовай МТС. Пачалася вайна. Немцы наблізіліся да роднага мястэчка. Назарчук з астатнімі трактарыстамі дапамагаў эвакуіраваць каштоўнае абсталяванне машына-трактарнай станцыі. Вораг падышоў зусім блізка, а яго трактар не быў увезены.

Параіўшыся з таварышамі, ён ноччу прывёў сваю машыну да роднай хаты. Выкапаўшы ў хлеве глыбокую яму, ён закапаў туды трактар і плуг да яго.

Фашысты даведаліся, што ў МТС застаўся трактар. Яны шукалі яго, але знайсці не змаглі.

...У роднае Палессе вярнулася Чырвоная Армія. Зноў стала вольнае жыццё ў родным раёне. І трактарыст Назарчук вярнуўся ў сваю МТС з трактарам, які ён захаваў.

Цяпер ідзе гарачая праца на калгасных палях. Трактарыст Назарчук у адказ на першамайскі загад таварыша Сталіна ўзяў павышаныя абавязацельствы і з чэсцю іх выконвае. На ворыве пад яравыя культуры ён дае паўтары—дзве нормы за змену.

Міжнародная інфармацыя

Да падпісання совецка-чэхаславацкага пагаднення

ЛОНДАН, 8 мая. (ТАСС). Як перадае лонданскае радыё, выконваючы абавязкі міністра замежных спраў Чэхаславацкага ўрада Губерт Рыпка заявіў сёння ў сувязі з заключэннем совецка-чэхаславацкага пагаднення:

— Чырвоная Армія заканчвае падрыхтоўку да свайго апошняга рашучага наступлення. Чэхі павінны выканаць свой доўг у адносінах да сваёй краіны і да сваіх саюзнікаў, аказваючы поўнае садзейнічанне рускім войскам. Рыпка выказаў глыбокае задавальненне адносінамі Совецкага ўрада да пажаданняў чэхаў і чэшскіх законаў пры падпісанні пакта.

Міністр Замежных спраў Чэхаславацкай рэспублікі Масарык, які знаходзіцца цяпер у Філадэльфіі, заявіў, што да заключэння апошняга раздзела гэтай вайны лёс Германіі павінен знаходзіцца ў руках генералаў, камандуючых саюзнымі войскамі — Эйзенхаўэра і Монтгамеры і іх выдатнага рускага саюзніка. Гэта вайна павінна пакласці раз і назаўсёды канец усякаму ўзнікненню новай агрэсіі.

ГАЗЕТА «ПМ» ВЫКРЫВАЕ ПРАПАГАНДЫСЦКУЮ ДЗЕЙНАСЦЬ У ЗША ПОЛЬСКАГА ЭМІГРАНЦКАГА ЎРАДА

НЬЮ-ЁРК, 8 мая. (ТАСС). Газета «ПМ» надрукавала артыкул пад назвай «Польскі ўрад умешваецца ў палітыку ЗША». Як паведамляецца ў гэтым артыкуле, міністэрства юстыцыі ЗША, якое праводзіць расследванне дзейнасці «польскага інфармацыйнага цэнтра» ў Нью-Ёрку, нядаўна ўстанавіла, што польскія асобы, якія знаходзяцца на пасадах, выдаткоўваюць вялікія сумы на прапаганду сярод амерыканскіх грамадзян.

«Прыватным расследваннем, праведзеным газетай, піша «ПМ», выяўлена, што «польскі інфармацыйны цэнтр» плаціў амерыканскім арганізацыям і некаторым асобам, дзейнасць якіх накіравана да паражэння Рузвельта на выбарах, калі апошні не дэнансіруе Тэгеранскае пагадненне і не акажа падтрымку польскаму ўраду супроць СССР».

Такія толькі нямногія факты, якія сведчаць аб умяшальніцтве польскага ўрада ва ўнутраныя справы ЗША.

Асабліва рэзка асуджаючы падрыўную дзейнасць газеты «Новы Свят», якая спецыялізіравалася на антысовецкай прапагандзе, «ПМ» падкрэслівае, што ў 1942 г. генерал Сікорскі заявіў, што галоўны ўдзельнік гэтай газеты Матушэўскі атрымаў ад Гітлера ўзнагароду — «жалезны крыж».

РАСПРАВА ЭМІГРАНЦКІХ ПОЛЬСКІХ УЛАД З ПОЛЬСКІМІ ВАЕННАСЛУЖАЧЫМІ Ў ПАЛЕСЦІНЕ

ЛОНДАН, 9 мая. (ТАСС). Газета «Дэйлі тэлеграф энд морнінг пост» надрукавала паведамленне з Палесціны аб тым, што 1 сакавіка польскі ваенны суд у Іерусаліме вынес прыгавор 23 польскім афіцэрам і салдатам за выказаныя імі сімпатыі да Расіі і да камандуючага польскай арміяй генерал-лейтэнанта Берлінга. На судзе, на якім не прысутнічаў ні адзін англічанін, усе абвінавачаныя заявілі, што яны паслалі тэлеграму генералу Берлінгу, у якой выказалі жаданне ўступіць у польскую армію ў Расіі і выказалі сімпатыі Саюзу польскіх патрыётаў у СССР. Усе абвінавачаныя настойвалі на тым, што іх учынак з'яўляецца актам патрыятызма і не прадстаўляе сабой здрады. Суд, аднак, прызнаў усіх 23 абвінавачаных віноўнымі ў здрадзе. Адзін з абвінавачаных—палкоўнік Мароўскі—быў прыгаворан да пажыццёвага зняволення, усе астатнія—да 20 год турэмнага зняволення.

НАЛЁТ АМЕРЫКАНСКІХ БАМБАРДЫРОЎШЧЫКАЎ НА БЕРЛІН І БРАУНШВЕЙГ

ЛОНДАН, 8 мая. (ТАСС). Як афіцыйна паведамляецца, вельмі вялікія злучэнні амерыканскіх цяжкіх бамбардыроўшчыкаў зрабілі ўдзень 8 мая налёт на аб'екты ў раёне Берліна і Брауншвейга. У гэтай аперацыі ўдзельнічала каля 1.000 бамбардыроўшчыкаў і амаль такая-ж колькасць знішчальнікаў.

СТРАТЫ ГЕРМАНСКАЙ АВІЯЦЫІ ПРЫ НАЛЁЦЕ АМЕРЫКАНСКІХ БАМБАРДЫРОЎШЧЫКАЎ НА БЕРЛІН І БРАУНШВЕЙГ

ЛОНДАН, 8 мая. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што пры сёнешнім налёце амерыканскіх бамбардыроўшчыкаў на Берлін і Брауншвейг было збіта 119 германскіх самалётаў. Амерыканская авіяцыя страціла 49 машын.

Замежная хроніка

З моманту ўзнікнення вайны Англія выпускала ў сярэднім у гадзіну 2,5 самалёта, 1,5 артылерыйскай гарматы, больш 4.000 снарадаў і 180.000 патронаў. У 1943 годзе ЗША і ўся Брытанская імперыя выпускалі ў сярэднім у гадзіну 14,5 камплектных самалёта, 9 артылерыйскіх гармат, амаль 106.000 снарадаў і прыкладна 3 мільёны патронаў.

* * *

Раніцой 8 мая англійскі ваенна-марскі флот патапіў германскі эсмінец класа «Эльбінг».

* * *

Рузвельт звярнуўся з пасланнем да кангрэса, у якім просіць дадаткова асігнаваць на перыяд да 30 чэрвеня 1945 года каля 3,5 мільярда долараў на выкананне праграмы паставак па закону аб перадачы ў пазыку альбо ў арэнду ўзбраення.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00135. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Мароўскага, 10.